

Số: **4295**/KH-UBND

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày **06** tháng **9** năm 2023

KẾ HOẠCH

Chăm sóc sức khỏe tâm thần cho người dân Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn từ nay đến năm 2025 và những năm tiếp theo

Căn cứ Quyết định số 1929/QĐ-TTg ngày 25 tháng 11 năm 2019 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021 - 2030;

Căn cứ Quyết định số 155/QĐ-TTg ngày 29 tháng 01 năm 2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt kế hoạch quốc gia phòng, chống bệnh không lây nhiễm và rối loạn sức khỏe tâm thần giai đoạn 2022 - 2025;

Căn cứ Quyết định số 1660/QĐ-TTg ngày 02 tháng 10 năm 2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình Sức khỏe học đường giai đoạn 2021 - 2025;

Căn cứ Quyết định số 2297/QĐ-UBND ngày 24 tháng 6 năm 2021 của Ủy ban nhân dân Thành phố về phê duyệt đề án phát triển y tế cộng đồng thực hiện bảo vệ chăm sóc và nâng cao sức khỏe người dân tại Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2021-2030;

Căn cứ Kế hoạch số 3066/KH-UBND ngày 15 tháng 9 năm 2021 của Ủy ban nhân dân Thành phố về phòng, chống dịch COVID-19 và phục hồi kinh tế trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh từ sau ngày 15 tháng 9 năm 2021;

Theo đề nghị của Giám đốc Sở Y tế tại Tờ trình số 5746/TTr-SYT ngày 14 tháng 7 năm 2023, Ủy ban nhân dân Thành phố ban hành Kế hoạch chăm sóc sức khỏe tâm thần cho người dân Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn từ nay đến năm 2025 và những năm tiếp theo với các nội dung sau:

I. TÌNH HÌNH CHĂM SÓC SỨC KHỎE TÂM THẦN TRÊN THẾ GIỚI VÀ VIỆT NAM HIỆN NAY

1. Tình hình sức khỏe tâm thần

1.1. Thế giới

Theo Tổ chức Y tế thế giới, sức khỏe tâm thần là một trong những lĩnh vực sức khỏe cộng đồng bị bỏ quên nhiều nhất. Năm 2019, ước tính 970 triệu người trên thế giới có vấn đề về sức khỏe tâm thần, chiếm tỉ lệ khoảng 13% dân số toàn cầu, trong đó 82% tập trung ở các nước có mức thu nhập trung bình thấp.

Năm 2019, ước tính có khoảng 703.000 người trên tất cả độ tuổi (9 người trên 100.000 dân số) chết do tự tử. Tự tử là nguyên nhân gây tử vong đứng hàng thứ tư trong dân số có độ tuổi từ 15–29 tuổi và chiếm khoảng 8% dân số tử vong ở lứa tuổi này. Khoảng 58% dân số tự tử trước 50 tuổi và tỷ lệ tự tử ở những người trên 70 tuổi cao hơn gấp đôi so với những người trong độ tuổi lao động.

Ở thời điểm hiện nay, đại dịch COVID-19 đã ảnh hưởng đến hàng tỷ người trên thế giới, đặc biệt là ảnh hưởng về mặt sức khỏe tâm thần. Nếu như trước đại dịch, năm 2020 ước tính có khoảng 193 triệu người (2.471 trường hợp trên 100.000 dân) mắc rối loạn trầm cảm nặng; và 298 triệu người (3.825 trường hợp trên 100.000 dân số) mắc rối loạn lo âu, thì sau đại dịch COVID-19 ước tính ban đầu có đến 246 triệu (3.153 trường hợp trên 100.000 dân) mắc rối loạn trầm cảm nặng và 374 triệu (4.802 trên 100.000 dân) mắc với rối loạn lo âu, tương ứng mức tăng lần lượt là 28% và 26% cho hai rối loạn tâm thần này.

Ngay cả trước khi xảy ra đại dịch COVID-19, chỉ một tỉ lệ nhỏ những người có vấn đề về sức khỏe tâm thần được tiếp cận dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần một cách hiệu quả, chất lượng và giá cả phải chăng. Điều đáng quan tâm là vào đầu năm 2022, có đến 44% quốc gia trong khảo sát của WHO đã báo cáo có gián đoạn trong các chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần, bao gồm cả các chương trình phòng ngừa, chẩn đoán, điều trị và cấp cứu liên quan rối loạn tâm thần.

1.2. Tại Việt Nam

Theo số liệu công bố của Bộ Y tế, tỉ lệ mắc 10 rối loạn tâm thần thường gặp là 14,9% dân số, nghĩa là có gần 15 triệu người bị ảnh hưởng. Tỉ lệ tâm thần phân liệt chỉ chiếm 0,47% dân số; trong khi trầm cảm, lo âu chiếm tỉ lệ cao hơn rất nhiều chiếm tỉ lệ từ 5 đến 6% dân số, số còn lại là các rối loạn tâm thần khác như rối loạn cảm xúc lưỡng cực, rối loạn tâm thần liên quan tới sử dụng rượu bia, ma túy và các chất gây nghiện khác.

Tại Việt Nam, số liệu của năm 2019 cho thấy trẻ vị thành niên có vấn đề sức khỏe tâm thần chiếm khoảng 8-9%, với tỷ lệ cao hơn ở nam giới về rối loạn hành vi và ở nữ giới về rối loạn cảm xúc như lo âu và trầm cảm. Điều này cho thấy rối loạn tâm thần là một gánh nặng đáng kể ở trẻ vị thành niên Việt Nam. Ở trẻ trai, rối loạn hành vi là nguyên nhân thứ hai gây thiếu năng ở độ tuổi từ 10-14 tuổi và là nguyên nhân thứ năm ở trẻ từ 15-19 tuổi. Ở trẻ gái, rối loạn hành vi và loại gây thiếu năng ở trẻ 10-14 tuổi, và rối loạn trầm cảm là nguyên nhân thứ ba gây thiếu năng ở trẻ 15-19 tuổi.

Một khảo sát về dịch tễ học ở 10 tỉnh thành cho thấy tỷ lệ vấn đề tâm thần ở trẻ em khoảng 12%, nghĩa là hơn 3 triệu trẻ em cần được tiếp cận với các dịch vụ sức khỏe tâm thần. Những vấn đề thường gặp nhất tại Việt Nam là rối loạn lo âu, trầm cảm, tăng động và giảm tập trung. Tỷ lệ cố ý định tự sát trong khảo sát năm 2012 ở nhóm trẻ vị thành niên ở Việt Nam chỉ là 2,3% so với tỷ lệ trên thế giới là 9,1%. Lạm dụng chất bao gồm xì ke, cần và thuốc lá cũng là những yếu tố nguy cơ của rối loạn tâm thần, đặc biệt thuốc lá phổ biến ở trẻ vị thành niên Việt Nam. Năm 2020, UNICEF đã thực hiện khảo sát ở 402 học sinh từ 11 đến 17 tuổi

tại Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh, Điện Biên Phủ và An Giang. Tỷ lệ vấn đề sức khỏe tâm thần tại Việt Nam là 8-29% ở trẻ nhỏ và trẻ vị thành niên.

Năm 2022, bệnh viện Tâm thần Thành phố Hồ Chí Minh tiếp nhận tổng cộng 170 ngàn lượt khám bệnh, trung bình từ 800 - 1.000 lượt khám/ngày. Trong đó, các rối loạn lo âu và rối loạn khí sắc chiếm tỷ lệ cao nhất, tương đương 35,67% và 24,95%.

2. Công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần của ngành y tế Thành phố trong thời gian qua

2.1. Hệ thống chăm sóc sức khỏe tâm thần từ cộng đồng đến các cơ sở chuyên khoa

Tại cộng đồng, từ năm 1977, Thành phố Hồ Chí Minh đã triển khai phòng khám tâm thần ngoại trú tại 24 quận, huyện nhằm chăm sóc sức khỏe tâm thần cho người dân do Bệnh viện Tâm thần Thành phố Hồ Chí Minh phụ trách.

Đến năm 1994, Bệnh viện Tâm thần đã triển khai hoạt động khám chữa bệnh tâm thần xuống mạng lưới trạm y tế phường, xã lồng ghép với các chương trình chăm sóc sức khỏe ban đầu khác. Cho đến nay dù còn nhiều khó khăn về nhân sự, cơ sở vật chất, nhưng mạng lưới khám chữa bệnh ngoại trú này đã triển khai tại tất cả ở 22 quận, huyện và thành phố Thủ Đức đến tận 310 trạm y tế phường, xã và hiện nay các cơ sở này đang chăm sóc và quản lý phần lớn các bệnh nhân tâm thần và động kinh. Tổng cộng hiện đã có khoảng 11.000 bệnh nhân tâm thần phân liệt và 8.000 bệnh nhân động kinh cùng các loại rối loạn tâm thần khác đang được chăm sóc và quản lý theo chương trình này.

Ngành Y tế Thành phố đã hình thành mạng lưới chăm sóc, quản lý người bệnh tâm thần từ bệnh viện chuyên khoa đầu ngành đến trạm y tế phường, xã, cụ thể như sau:

- Các bệnh viện chuyên tiếp nhận và điều trị cho bệnh nhân người lớn và trẻ em có những vấn đề về sức khỏe tâm thần gồm Bệnh viện Tâm thần Thành phố Hồ Chí Minh, 4 bệnh viện đa khoa, 03 bệnh viện chuyên khoa nhi với khoảng 90 bác sĩ có chứng chỉ hành nghề chuyên khoa tâm thần.

- Các phòng khám tâm thần thuộc các trung tâm Y tế quận, huyện, thành phố Thủ Đức chịu trách nhiệm tiếp nhận và tiếp tục chăm sóc, quản lý người bệnh tâm thần sau khi đã được điều trị ổn định tại các bệnh viện có chuyên khoa tâm thần. Nguồn nhân lực chuyên môn tham gia tại các phòng khám tâm thần là các bác sĩ có chứng chỉ hành nghề chuyên khoa tâm thần, và các bác sĩ có chứng chỉ hành nghề chuyên khoa nội được đào tạo về chăm sóc người bệnh tâm thần.

- Các trạm y tế phường, xã tham gia chăm sóc người bệnh tâm thần ổn định và thực hiện vãng gia kết hợp cấp phát thuốc cho một số trường hợp đặc biệt. Nhân sự phụ trách là các bác sĩ, y sĩ, điều dưỡng được tập huấn, đào tạo về chăm sóc người bệnh tâm thần.

2.2. Chăm sóc sức khỏe tâm thần cho những người bệnh tâm thần lang thang, cơ nhỡ tại các cơ sở thuộc Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, Lực lượng Thanh niên xung phong Thành phố Hồ Chí Minh

Hoạt động này do Bệnh viện Tâm thần phối hợp cùng Sở Lao động - Thương binh và Xã hội Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện hỗ trợ, giám sát chuyên môn và cung cấp thuốc, các liệu pháp điều trị cho gần 4.000 người bệnh tâm thần lang thang, cơ nhỡ hiện đang được lưu trị tại 4 trung tâm trực thuộc: Trung tâm Điều dưỡng người bệnh tâm thần (thành phố Thủ Đức), Trung tâm Điều dưỡng tâm thần Tân Định (tỉnh Bình Dương), Trung tâm Bảo trợ xã hội Bình Đức (tỉnh Bình Phước), Trung tâm Bảo trợ xã hội Chánh Phú Hòa (tỉnh Bình Dương).

Bên cạnh đó, Thành phố còn 2 cơ sở khám bệnh là cơ sở Bệnh viện Nhân Ái, khu điều trị Phong Bến Sắn là nơi khám bệnh miễn phí cho những đối tượng từng bị xã hội kỳ thị, xa lánh, bệnh nhân nhiễm HIV giai đoạn cuối (các bệnh nhân từng bị tâm thần). Bệnh viện Tâm thần hỗ trợ chuyên môn, khám đánh giá sức khỏe tâm thần cho nhóm bệnh nhân này định kỳ hàng tháng tại 2 cơ sở này.

2.3. Chăm sóc sức khỏe tâm thần học đường

Về xây dựng mạng lưới tư vấn tâm lý học đường: Thông tư 31/2017/TT-BGDĐT về việc Hướng dẫn thực hiện công tác tư vấn tâm lý cho học sinh trong trường phổ thông ngày 17 tháng 12 năm 2017 và Thông tư 33/2018/TT/BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 hướng dẫn công tác xã hội trong trường học, quy định mỗi trường bố trí nhân sự thực hiện hỗ trợ cho học sinh phổ thông trong chăm sóc sức khỏe tâm thần. Tuy nhiên trong bối cảnh quan hệ, giao tiếp hiện nay của học sinh trong các độ tuổi, rất cần sự liên kết chặt chẽ giữa Tổ tư vấn, công tác xã hội, để công tác tham vấn đạt hiệu quả, dự phòng tránh các vấn đề liên quan sức khỏe tâm thần, liên quan đến hành vi tự hại, tự độc.

Về truyền thông nhận biết các dấu hiệu liên quan sức khỏe tâm thần học đường: hoạt động truyền thông giáo dục sức khỏe liên quan đến chăm sóc sức khỏe tâm thần do Trung tâm Kiểm soát Bệnh tật Thành phố Hồ Chí Minh phụ trách chính nhằm nâng cao nhận thức cho mọi người. Hàng năm, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật Thành phố phối hợp cùng với Bệnh viện Tâm thần trong chương trình tập huấn cho các bác sĩ phụ trách khám sức khỏe đầu năm học cho toàn bộ học sinh toàn thành phố nhằm tầm soát một số rối loạn tâm thần thường gặp liên quan đến phát triển ở trẻ em, thanh thiếu niên như: chậm phát triển tâm thần, rối loạn phổ tự kỷ, tăng động giảm chú ý (ADHD), rối loạn học tập chuyên biệt, rối loạn phát triển ngôn ngữ... Bên cạnh đó, Bệnh viện Tâm thần đã triển khai tập huấn cho cán bộ phụ trách sức khỏe trường học nói chung về cách nhận biết những dấu hiệu liên quan đến tăng động giảm chú ý, rối loạn phổ tự kỷ, rối loạn hành vi cư xử, chậm phát triển tâm thần - vận động, rối loạn lo âu, trầm cảm... ở trẻ em.

Bên cạnh đó, Thành phố Hồ Chí Minh còn có hệ thống các trường, trung tâm công lập và tư nhân chuyên biệt dành cho các trẻ rối loạn phát triển, khuyết tật tâm thần.

2.4. Triển khai loại hình dịch vụ “Cấp cứu trầm cảm”

Giai đoạn hiện nay, vấn đề phục hồi sức khỏe cá nhân con người, chữa lành các tổn thương, thực thể và tâm thần, sau đại dịch COVID-19 và phục hồi kinh tế trở thành gánh nặng cho nhiều quốc gia. Với nền tảng sẵn có của mạng lưới các cơ sở y tế chăm sóc người bệnh tâm thần của Thành phố, việc triển khai mạng lưới nhân viên y tế hỗ trợ chăm sóc sức khỏe tâm thần hậu COVID-19 cho người dân và thực hiện chuỗi hành động điều trị thích ứng các di chứng hậu COVID-19 là khả thi.

“Cấp cứu trầm cảm” trở thành hoạt động mới của Ngành Y tế Thành phố Hồ Chí Minh không ngoài mục đích nhằm tiếp cận người bệnh để chăm sóc và điều trị chuyên khoa kịp thời những trường hợp có biểu hiện trầm cảm nặng. Thiết lập mạng lưới hệ thống “Cấp cứu trầm cảm”, hỗ trợ tâm thần khẩn cấp, đào tạo chuyên viên các đơn vị để có khả năng xử trí cấp cứu các vấn đề sức khỏe tâm thần; hỗ trợ khám sàng lọc, tư vấn từ xa giúp giải quyết ngay nhu cầu liên quan sức khỏe tâm thần của người bệnh, thông qua hệ thống kênh tổng đài và đường dây nóng.

“Cấp cứu trầm cảm” được xem là hoạt động khởi đầu trong chuỗi hoạt động chăm sóc sức khỏe tâm thần cho người dân Thành phố liên quan đến COVID-19. Cụ thể, khi phát hiện người thân trong gia đình hoặc đồng nghiệp, một thành viên trong một tập thể cùng làm việc chung, sinh hoạt chung có các biểu hiện và dấu hiệu của rối loạn trầm cảm nặng, cố ý định tự sát thì người phát hiện cần gọi ngay đến số 115 - số trực cấp cứu của Trung tâm Cấp cứu 115 hoặc số 19001267 - số điện thoại chăm sóc khách hàng của Bệnh viện Tâm Thần Thành phố Hồ Chí Minh. Sau khi tiếp nhận cuộc gọi, nhân viên y tế trực tổng đài sẽ hỏi một số câu hỏi sàng lọc và sẽ báo tin khẩn cấp đến đội cấp cứu 115. Nhận được tin, đội cấp cứu ngoại viện 115 sẽ tiếp cận hiện trường để thuyết phục và đưa người bệnh đến bệnh viện tâm thần để được chăm sóc và điều trị. Khi tình trạng rối loạn tâm thần thuyên giảm, người bệnh sẽ được chuyển về địa phương chăm sóc ngoại trú thông qua mạng lưới chăm sóc rối loạn tâm thần dựa vào cộng đồng.

Từ khi bắt đầu triển khai vào tháng 8 năm 2022, “Cấp cứu trầm cảm” đã tiếp nhận 180 cuộc gọi yêu cầu hỗ trợ tư vấn và cấp cứu tâm thần, đã có 40 trường hợp được Trung tâm Cấp cứu 115 tiếp cận và đưa đến bệnh viện tâm thần điều trị. “Cấp cứu trầm cảm” là một hoạt động mới vừa mang tính sáng tạo xuất phát từ yêu cầu của thực tiễn cuộc sống của người dân Thành phố khi vừa trải qua đại dịch; vừa thể hiện tinh thần học hỏi, cầu tiến khi đang trên lộ trình chuyên nghiệp hoá hoạt động cấp cứu ngoại bệnh viện theo hướng “Paramedic” của Trung tâm Cấp cứu 115 Thành phố Hồ Chí Minh. “Cấp cứu trầm cảm” bước đầu đã ghi nhận hiệu quả trong công tác chăm sóc sức khỏe cho người dân Thành phố.

2.5. Hỗ trợ tư vấn từ xa cho người dân có vấn đề về sức khỏe tâm thần trong giai đoạn đại dịch COVID-19

Trong giai đoạn dịch COVID-19, việc tiếp cận các dịch vụ chăm sóc sức khỏe cho người dân khó khăn, đặc biệt khó khăn hơn đối với những người bệnh tâm thần.

Để hỗ trợ cho người bệnh, Hội Y Học Thành phố Hồ Chí Minh đã thành lập tổng đài 122, bên cạnh tư vấn hỗ trợ cho bệnh nhân COVID-19, đồng thời tư vấn về tâm lý cho người bệnh, thân nhân người bệnh. Đồng thời Bệnh viện Tâm thần đã thiết lập số điện thoại đường dây nóng (028) 39234675, tiếp nhận thông tin và tham vấn miễn phí trực tiếp cho người đang gặp khó khăn về tâm lý, đặc biệt những người đang bị trầm cảm, lo âu, mất ngủ nhằm giúp phòng ngừa và phát hiện sớm các vấn đề sức khỏe tâm thần.

Ngoài ra một số trường đại học trên địa bàn Thành phố đã tổ chức các chương trình để chăm sóc sức khỏe tâm thần cho người dân như: chương trình “Vắc xin tinh thần” của trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh.

2.6. Đào tạo về chăm sóc sức khỏe tâm thần cho các đơn vị trên địa bàn Thành phố

Trên địa bàn Thành phố, Đại học Y dược Thành phố Hồ Chí Minh, trường Đại học Y khoa Phạm Ngọc Thạch, Bệnh viện Tâm thần Thành phố Hồ Chí Minh là các cơ sở đảm nhận nhiệm vụ đào tạo và bồi dưỡng cho sinh viên y khoa, bác sĩ đa khoa. Bệnh viện Tâm thần đã định kỳ mở các lớp “Tâm thần học cơ bản” nhằm nâng cao hiệu quả trong việc chăm sóc sức khỏe tâm thần tại cộng đồng, cũng như tăng cường trình độ khám, điều trị các rối loạn tâm thần cơ bản tại tuyến cơ sở; đồng thời để tạo nguồn nhân lực và năng lực phù hợp với tiêu chí danh mục kỹ thuật phục vụ bệnh nhân tâm thần tại tuyến y tế cơ sở thông qua chính sách bảo hiểm y tế.

Ngoài ra, các trường đại học như: Đại học Sư phạm, Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Văn hiến... có đào tạo ngành tâm lý học cho sinh viên, đồng thời các bệnh viện cũng đào tạo tâm lý lâm sàng cho sinh viên các trường này. Luật Khám chữa bệnh số 15/2023/QH15 cũng đã đưa chuyên ngành tâm lý lâm sàng vào nội dung chức danh chuyên môn phải có giấy phép hành nghề.

2.7. Thành lập và triển khai ngành tâm lý học lâm sàng

Ngành tâm lý học lâm sàng được thành lập tại Bệnh viện Tâm thần, Bệnh viện Nhi Đồng 1 và Bệnh viện Nhi đồng 2 từ năm 2000 với sự hỗ trợ về đào tạo chuyên môn của Trường Tâm Lý Thực Hành Paris, Pháp (Ecole de Psychologues Praticiens-EPP). Trường đã phối hợp với trường Đại học Y khoa Phạm Ngọc Thạch tổ chức các lớp đào tạo về tâm lý học lâm sàng cho bác sĩ, điều dưỡng, chuyên viên tâm lý xã hội của Thành phố Hồ Chí Minh trong chương trình đào tạo đại học và sau đại học. Khoa/phòng khám Tâm lý lâm sàng, tâm thể cũng được thành lập tại Bệnh viện Nhi Đồng Thành phố, Bệnh viện Tâm thần người lớn và trẻ em, Bệnh viện thành phố Thủ Đức, Bệnh viện Đại học Y dược, Bệnh viện Nhân dân 115, Bệnh viện Lê Văn Thịnh, Bệnh viện Nguyễn Tri Phương, Bệnh viện Pháp - Việt, Bệnh viện Tâm Anh, Bệnh viện đa khoa Quốc tế Vinmec; cùng

nhều cơ sở lâm sàng khác làm công tác tầm soát, đánh giá, chẩn đoán và can thiệp tâm lý cho các trẻ có rối loạn phát triển (chậm nói, tự kỷ), rối loạn hành vi (tăng động kém tập trung), rối loạn lo âu, trầm cảm, mưu toan tự sát.

II. MỤC TIÊU, YÊU CẦU

1. Mục tiêu chung

Nâng cao nhận thức của người dân và chuyên môn hóa mạng lưới nhân viên y tế, người hỗ trợ chăm sóc sức khỏe tâm thần; tạo môi trường để người dân tự chăm sóc và nâng cao sức khỏe tâm thần của mình, đảm bảo công tác chăm sóc sức khỏe toàn diện, nâng cao chất lượng sống của người dân Thành phố.

2. Mục tiêu cụ thể

- Đến năm 2025, 90% người dân Thành phố Hồ Chí Minh nhận biết và dự phòng, phát hiện sớm, can thiệp sớm các vấn đề rối loạn tâm thần và tăng cường phục hồi sức khỏe tâm thần của người dân Thành phố Hồ Chí Minh. Tất cả các quận, huyện, thành phố Thủ Đức có cơ sở y tế thực hiện quản lý cấp thuốc điều trị cho người bệnh tâm thần phân liệt và động kinh; 60% quận, huyện, thành phố Thủ Đức có cơ sở y tế thực hiện chẩn đoán, điều trị, quản lý cấp thuốc cho người bệnh trầm cảm và 50% quận, huyện, thành phố Thủ Đức có cơ sở y tế thực hiện quản lý cấp thuốc điều trị cho người mắc một số rối loạn sức khỏe tâm thần khác. Tất cả trạm y tế xã, phường, thị trấn thực hiện quản lý cấp thuốc điều trị cho người bệnh tâm thần phân liệt và động kinh; 50% trạm y tế xã, phường, thị trấn quản lý cấp thuốc điều trị cho người bệnh trầm cảm.

- Đến năm 2030, 100% bệnh viện đa khoa và trung tâm y tế quận, huyện, thành phố Thủ Đức hoàn thiện và đáp ứng năng lực cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần, hỗ trợ các vấn đề khẩn cấp về tâm thần cho người dân Thành phố.

- Đẩy mạnh việc nghiên cứu, ứng dụng khoa học - công nghệ và đổi mới sáng tạo trong triển khai các chiến lược chăm sóc sức khỏe tâm thần cho người dân Thành phố.

3. Yêu cầu

Các đơn vị cần chủ động lập kế hoạch thực hiện, xây dựng dự trù kinh phí và phối hợp với các đơn vị khác nhằm đảm bảo thực hiện hiệu quả.

Các hoạt động cần đảm bảo sự tham gia của toàn xã hội, bao gồm huy động sự phối hợp liên ngành trong công tác chăm sóc sức khỏe Nhân dân đồng thời phát huy sự tự chủ của người dân và các nguồn lực cộng đồng.

III. NỘI DUNG, THỜI GIAN, ĐƠN VỊ THỰC HIỆN

1. Dự phòng, tầm soát phát hiện sớm các vấn đề sức khỏe tâm thần trong cộng đồng

1.1. Truyền thông nâng cao nhận thức về sức khỏe tâm thần của người dân trong cộng đồng

+ Nội dung thực hiện:

- Xây dựng chương trình, kế hoạch tổng thể, nội dung tài liệu về thông tin, truyền thông sức khỏe tâm thần và tổ chức triển khai rộng rãi nhằm nâng cao nhận thức, tăng cường sự ủng hộ của các nhà hoạch định chính sách và cộng đồng về sức khỏe tâm thần.

- Tăng cường mạng lưới truyền thông các cấp, truyền thông đa phương thức nhằm đảm bảo truyền thông về phòng ngừa và kiểm soát các rối loạn tâm thần.

- Thông điệp truyền thông phù hợp cho từng nhóm đối tượng.

- Đa dạng hoá nguồn lực tham gia công tác truyền thông.

+ Phân công thực hiện:

- Đơn vị chủ trì: Sở Y tế

- Đơn vị phối hợp: Sở Thông tin và Truyền thông, Trường Đại học Sư phạm, Trường Đại học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc Gia, Các trường Đại học có khoa Tâm lý, các Sở, ngành, cơ quan, đơn vị có liên quan.

1.2. Dự phòng tầm soát, phát hiện sớm các vấn đề sức khỏe tâm thần học đường

+ Nội dung thực hiện:

- Thí điểm mở các phòng tham vấn tâm lý có chuyên viên tâm lý chuyên trách tại các trường học, cơ sở giáo dục trên địa bàn Thành phố.

- Tổ chức các buổi truyền thông, tập huấn về sức khỏe tâm thần cho giáo viên, học sinh và phụ huynh học sinh nhằm nâng cao nhận thức về các vấn đề sức khỏe tâm thần đồng thời về sự phát triển cảm xúc, xã hội của trẻ qua các lứa tuổi.

- Bổ sung vị trí việc làm, đào tạo chuyên viên tham vấn tâm lý học đường nhằm tầm soát, phát hiện các vấn đề liên quan sức khỏe tâm thần. Trong đó, quan trọng kỹ năng nhận diện được trường hợp khẩn cấp, trường hợp cần điều trị; kỹ năng xây dựng kế hoạch phòng ngừa và ứng phó với người có ý định tự sát.

- Ban hành bộ tài liệu hướng dẫn thực hiện công cụ, thang đo tầm soát phát hiện các vấn đề liên quan sức khỏe tâm thần; các giải pháp ứng phó, can thiệp về việc rèn luyện sức khỏe thông qua việc tham gia các hoạt động thể thao tại trường học.

- Tầm soát, phát hiện các vấn đề liên quan sức khỏe tâm thần là một nội dung trong khám sức khỏe học sinh, sinh viên.

- Tạo điều kiện cho sự phát triển toàn diện về thể chất, tâm lý, xã hội của trẻ em và trẻ vị thành niên để phòng ngừa các vấn đề sức khỏe tâm thần trong các hoạt động tại trường học.

+ Phân công thực hiện:

- Đơn vị chủ trì: Sở Giáo dục và Đào tạo

- Đơn vị phối hợp: Sở Y tế, Ủy ban nhân dân quận, huyện, thành phố Thủ Đức

1.3. Dự phòng tầm soát, phát hiện sớm các vấn đề sức khỏe tâm thần cho người mẹ trong giai đoạn mang thai và hậu sản

+ Nội dung thực hiện:

- Khám sàng lọc sức khỏe tâm thần cho sản phụ trong giai đoạn mang thai và trong giai đoạn hậu sản.

- Lồng ghép nội dung sức khỏe tâm thần vào các chương trình giáo dục cho sản phụ nhằm giúp sản phụ và người nhà phát hiện kịp thời các dấu hiệu nguy hiểm của rối loạn tâm thần.

- Hướng dẫn các bà mẹ có tinh thần lạc quan, tránh tình trạng trầm cảm trong lúc mang thai và sau khi sinh con; tương tác tốt với trẻ trong và sau thai kỳ.

+ Phân công thực hiện:

- Đơn vị chủ trì: Ủy ban nhân dân quận, huyện, thành phố Thủ Đức.

- Đơn vị phối hợp: Sở Y tế, các Sở, ngành, cơ quan, đơn vị có liên quan.

1.4. Dự phòng tầm soát, phát hiện sớm các vấn đề sức khỏe tâm thần cho nhân viên y tế

+ Nội dung thực hiện

- Tổ chức đánh giá sức khỏe định kỳ cho nhân viên y tế, kết hợp lồng ghép các hoạt động sàng lọc phát hiện sớm các vấn đề sức khỏe tâm thần và dự phòng các yếu tố nguy cơ của rối loạn sức khỏe tâm thần cho nhân viên y tế, đặc biệt là những nhân viên làm việc trong môi trường căng thẳng cao.

- Mỗi cơ sở y tế có phòng thư giãn cho nhân viên y tế được trang bị các công cụ, hình thức thư giãn, giải trí, nhằm giải tỏa áp lực, căng thẳng, kiểm soát căng thẳng và cân bằng cảm xúc.

- Tổ chức lớp tập huấn cho nhân sự công tác xã hội, nhân viên quản lý sức khỏe, bệnh nghề nghiệp với vai trò nhân viên phối hợp hỗ trợ chăm sóc sức khỏe cho nhân viên y tế của các bệnh viện.

- Có chính sách, chế độ phù hợp cho những nhân viên y tế gặp vấn đề về sức khỏe tâm thần.

- Mở trung tâm tầm soát phát hiện, can thiệp qua hình thức trang Web, nguồn mở cho nhân viên y tế có nhu cầu, tự thực hiện tầm soát bằng công cụ có sẵn, có sự hỗ trợ của chuyên gia tham vấn 24/7.

- Định kỳ tổ chức các lớp tập huấn kỹ năng giảm stress, giải tỏa căng thẳng dưới nhiều hình thức như các lớp yoga, thiền trị liệu, sân chơi cuối tuần, hội thi, giao lưu văn nghệ...

+ Phân công thực hiện:

- Đơn vị chủ trì: Sở Y tế

- Đơn vị phối hợp: Trường đại học Y khoa Phạm Ngọc Thạch, Đại học Y Dược Thành phố Hồ Chí Minh, các Sở, ngành, cơ quan, đơn vị có liên quan.

1.5. Dự phòng tầm soát, phát hiện sớm các vấn đề sức khỏe tâm thần tại cộng đồng (đặc biệt ưu tiên nhóm người yếu thế: trẻ em mồ côi, người lang thang, cơ nhỡ; người cao tuổi; người lao động; ...)

+ Nội dung thực hiện:

- Khám, tầm soát cho các trẻ dưới 3 tuổi nhằm phát hiện sớm các vấn đề rối loạn phát triển liên quan sức khỏe tâm thần kết hợp cùng các chương trình chăm sóc sức khỏe ban đầu ở trẻ em.

- Khám sức khỏe định kỳ cho cán bộ, công chức, viên chức, công nhân, người lao động thực hiện tầm soát phát hiện, can thiệp kịp thời khi có vấn đề liên quan sức khỏe tâm thần.

- Tầm soát định kỳ cho 100% các đối tượng bảo trợ xã hội đang được quản lý tại các Trung tâm Bảo trợ xã hội công lập thuộc Sở Lao động – Thương binh và Xã hội.

- Triển khai đồng bộ phòng khám tâm thần tại các cơ sở khám, chữa bệnh đa khoa với cơ sở vật chất và chi phí phù hợp giúp người dân dễ dàng tiếp cận hơn tới các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần.

- Có chính sách phù hợp để thu hút nhân lực ngành tâm thần (miễn, giảm học phí cho các lớp chuyên ngành tâm lý, tâm thần, nâng cao chế độ ưu đãi,...). Nâng cao kiến thức cho nhân viên y tế nhằm phát hiện sớm các vấn đề liên quan sức khỏe tâm thần, tham vấn, hướng dẫn người dân đến cơ sở y tế. Xây dựng và đào tạo đội ngũ cộng tác viên cộng đồng trong chăm sóc sức khỏe tâm thần, phối hợp, hỗ trợ nhân viên y tế.

- Thực hiện các chương trình sinh hoạt cộng đồng có sự đồng tham gia của chính quyền địa phương qua các hình thức giải trí như: hội thi, giao lưu văn nghệ, các lớp tập huấn về giải tỏa căng thẳng (yoga, dưỡng sinh, thiền tâm lý trị liệu...), các sân chơi thể thao thu hút sự tham gia của người dân.

- Ban hành bộ tài liệu chăm sóc sức khỏe tâm thần tại cộng đồng dành cho nhân viên y tế, nhân viên xã hội và cộng tác viên tại địa phương.

+ Phân công thực hiện:

- Đơn vị chủ trì: Sở Y tế. Đối với nội dung tầm soát định kỳ cho 100% các đối tượng bảo trợ xã hội đang được quản lý tại các Trung tâm Bảo trợ xã hội công lập thuộc Sở Lao động - Thương binh và Xã hội: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội chủ trì.

- Đơn vị phối hợp: Ủy ban nhân dân quận, huyện, thành phố Thủ Đức, các Sở, ngành, cơ quan, đơn vị có liên quan.

2. Điều trị các vấn đề liên quan đến sức khỏe tâm thần

2.1. Nâng cao chất lượng chăm sóc người bệnh tâm thần tại các cơ sở y tế

+ Nội dung thực hiện:

- Các cơ sở chuyên khoa tâm thần như bệnh viện, phòng khám tâm thần được cải tạo cơ sở vật chất hiện có, triển khai xây mới cơ sở hạ tầng, tăng số nhân sự định biên được trang bị các trang thiết bị, vật tư và thuốc thiết yếu theo yêu cầu phù hợp với chức năng và nhiệm vụ phục vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần từ các tuyến từ trung ương, tới tỉnh, huyện và xã.

- Thực hiện quản lý cấp thuốc điều trị cho người bệnh tâm thần phân liệt và động kinh tại cơ sở y tế từ các tuyến từ trung ương, tới tỉnh, huyện và xã có thực hiện chẩn đoán, điều trị, quản lý cấp thuốc cho người bệnh trầm cảm.

- Tổ chức đào tạo, bồi dưỡng nhân viên y tế theo lộ trình đến năm 2025 đảm bảo Trạm y tế xã, phường, thị trấn có bác sĩ hoặc y sĩ và điều dưỡng được đào tạo cơ bản về tâm thần và tâm lý lâm sàng, các Trung tâm Y tế quận, huyện, thành phố Thủ Đức có ít nhất 1 bác sĩ chuyên khoa tâm thần hoặc bác sĩ được đào tạo cơ bản về tâm thần, tâm lý lâm sàng và 01 điều dưỡng được đào tạo về tâm thần, tâm lý lâm sàng; các bệnh viện đa khoa quận, huyện, thành phố Thủ Đức tối thiểu có ít nhất 1 bác sĩ chuyên khoa tâm thần hoặc bác sĩ được đào tạo cơ bản về tâm thần, tâm lý lâm sàng và 01 điều dưỡng được đào tạo về tâm thần và tâm lý lâm sàng.

- Xây dựng chế độ bồi dưỡng cho nhân viên y tế làm trong các cơ sở chuyên khoa và trong mạng lưới y tế cộng đồng có tham gia cho công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần.

- Nhân rộng mô hình “Cấp cứu trầm cảm”, thường xuyên tập huấn, đào tạo nguồn lực nhân viên y tế tại tuyến cơ sở để tiếp nhận, xử trí các vấn đề cấp cứu tâm thần.

- Hỗ trợ khám sàng lọc, tư vấn từ xa thông qua hệ thống kênh tổng đài và đường dây nóng

+ Phân công thực hiện:

- Đơn vị chủ trì: Sở Y tế

- Đơn vị phối hợp: Sở Kế hoạch và Đầu tư, các Sở, ngành, cơ quan, đơn vị có liên quan.

2.2. Thành lập các Đơn vị Phục hồi chức năng tâm thần tại các trung tâm y tế quận, huyện, thành phố Thủ Đức

+ Nội dung thực hiện:

- Mỗi trung tâm y tế tại các quận, huyện, thành phố Thủ Đức thành lập 1 Đơn vị phục hồi chức năng tâm thần trực thuộc phòng khám tâm thần hiện có. Đơn vị này mang tính chuyên tiếp giữa điều trị nội trú và ngoại trú giúp bệnh nhân sẽ được theo dõi và tham gia các loại hình trị liệu (cá nhân hoặc trị liệu nhóm) theo đợt chỉ định (hàng tuần, hàng tháng...) và tùy theo bệnh lý (loạn thần, trầm cảm, lo âu...).

- Các cán bộ chuyên môn của đơn vị Phục hồi chức năng tâm thần tổ chức thực hiện các hoạt động trị liệu khác bên cạnh liệu pháp hoá dược (phục hồi nhận

thức thần kinh, tâm lý, vận động, nghệ thuật, thiền tâm lý trị liệu...) cho các nhóm bệnh nhân vừa xuất viện nội trú khỏi Bệnh viện Tâm thần, các bệnh nhân mạn tính ngoại trú chưa ổn định để tái hội nhập xã hội.

+ Phân công thực hiện:

- Đơn vị chủ trì: Ủy ban nhân dân quận, huyện, thành phố Thủ Đức
- Đơn vị phối hợp: Sở Y tế, các Sở, ngành, cơ quan, đơn vị có liên quan.

3. Thực hiện nghiên cứu khoa học, hợp tác quốc tế vấn đề sức khỏe tâm thần

3.1. Thiết lập năng lực nghiên cứu chuyên sâu; củng cố các cơ sở nghiên cứu; xây dựng mạng lưới và hợp tác nghiên cứu trong nước và quốc tế; xây dựng hệ thống thông tin sức khỏe tâm thần

+ Nội dung thực hiện:

- Triển khai tư vấn và nghiên cứu sức khỏe tâm thần Thành phố Hồ Chí Minh nhằm phòng ngừa và kiểm soát các rối loạn tâm thần.

- Mở các khóa đào tạo chuyên viên trị liệu theo từng lĩnh vực tâm lý và phục hồi chức năng tâm thần, đối tượng chính là điều dưỡng, kỹ thuật viên.

- Thực hiện điều tra dịch tễ học toàn Thành phố về các rối loạn sức khỏe tâm thần, từ đó hàng năm ước tính và báo cáo hàng năm về gánh nặng bệnh tật do rối loạn tâm thần.

- Khuyến khích thực hiện các nghiên cứu khoa học lĩnh vực sức khỏe tâm thần các cấp, nghiên cứu áp dụng các liệu pháp tâm lý trị liệu mới như thiền trị liệu...

+ Phân công thực hiện:

- Đơn vị chủ trì: Trường Đại học Sư phạm, Trường Đại học Xã hội và Nhân văn, các trường Đại học, Học viện trên địa bàn Thành phố có đào tạo chuyên ngành Tâm lý học, ngành công tác xã hội.

- Đơn vị phối hợp: Sở Y tế, Sở Khoa học và Công nghệ.

3.2. Chủ động hợp tác với các nước tiên tiến cùng các tổ chức quốc tế, các viện, trường đại học, tổ chức nghề nghiệp trong khu vực và thế giới trong lĩnh vực nghiên cứu, đào tạo nhằm phát triển, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực trong phòng ngừa, kiểm soát các rối loạn tâm thần

+ Nội dung thực hiện:

- Tổ chức hội thảo trong nước và quốc tế, mời gọi các tổ chức, trường học, chuyên gia lĩnh vực sức khỏe tâm thần tham gia. Từ đó, tạo mối quan hệ hợp tác quốc tế, trong lĩnh vực nghiên cứu, đào tạo, phát triển nguồn nhân lực.

- Kết hợp với các tổ chức, trường đại học các trong nước, quốc tế phát triển trong lĩnh vực sức khỏe tâm thần; mở các lớp đào tạo, cử nhân lực đi đào tạo chuyên sâu cho nhân viên y tế, nhân viên xã hội.

+ Phân công thực hiện:

- Đơn vị chủ trì: Trường Đại học Sư phạm, Trường Đại học Xã hội và Nhân Văn, Các học viện, trường Đại học có khoa Tâm lý.

- Đơn vị phối hợp: Sở Y tế, Sở Khoa học và Công nghệ.

IV. KINH PHÍ:

Kinh phí thực hiện các nhiệm vụ, hoạt động tại Kế hoạch này được bố trí từ nguồn: Ngân sách nhà nước theo phân cấp hiện hành, kinh phí của các chương trình, dự án liên quan, quỹ phát triển hoạt động sự nghiệp và các nguồn kinh phí hợp pháp khác của các cơ quan, đơn vị, tổ chức.

Căn cứ nhiệm vụ được Ủy ban nhân dân Thành phố giao tại Kế hoạch này các cơ quan, đơn vị, tổ chức xây dựng dự toán kinh phí thực hiện Kế hoạch và tổng hợp vào dự toán chi ngân sách gửi cơ quan tài chính cùng cấp thẩm định. Triển khai thực hiện dự toán, quản lý, sử dụng, quyết toán kinh phí theo quy định pháp luật hiện hành.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Y tế

Làm đầu mối triển khai kế hoạch, tổ chức kiểm tra giám sát các hoạt động, tổng hợp báo cáo kết quả và tham mưu Ủy ban nhân dân Thành phố giải quyết những vấn đề phát sinh trong quá trình thực hiện.

Theo dõi, giám sát liên tục tình hình bệnh lý tâm thần địa bàn Thành phố, cảnh báo kịp thời nguy cơ gia tăng; báo cáo định kỳ và đột xuất; đề xuất Ủy ban nhân dân Thành phố xem xét, điều chỉnh, bổ sung kế hoạch để đáp ứng nhu cầu thực tế, chuẩn bị đầy đủ nguồn lực phục vụ triển khai.

Chỉ đạo các đơn vị y tế trên toàn Thành phố triển khai trong công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần cho người dân Thành phố Hồ Chí Minh. Nâng cao năng lực dự phòng, điều trị của hệ thống các bệnh viện, bao gồm cả các trung tâm y tế, phòng khám đa khoa, bệnh viện tư nhân đảm bảo nguồn lực, cơ sở vật chất, trang thiết bị.

Rà soát các quy định hiện hành về công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần cho người dân; chủ trì, phối hợp các đơn vị liên quan tham mưu cấp có thẩm quyền ban hành các chế độ, chính sách phù hợp.

2. Sở Tài chính

Phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tham mưu Ủy ban nhân dân Thành phố bố trí kinh phí thực hiện Kế hoạch này theo quy định.

3. Sở Thông tin và Truyền thông

Phối hợp với Sở Y tế, cùng các sở, ban ngành, đơn vị liên quan xây dựng các nội dung truyền thông; tổ chức tuyên truyền, phổ biến về công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần cho người dân. Đặc biệt truyền thông phổ biến giáo dục pháp luật, nhằm xoá bỏ kỳ thị đối với những người có vấn đề về sức khỏe tâm thần,

đồng thời quan tâm, hỗ trợ và động viên người bệnh đến các cơ sở y tế để được chăm sóc và điều trị.

Chú trọng ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác tuyên truyền, phổ biến công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần phù hợp với từng nhóm đối tượng nhằm mang lại hiệu quả cao như xây dựng trang thông tin điện tử, diễn đàn trực tuyến...

4. Sở Kế hoạch và Đầu tư

Chủ trì phối hợp với các cơ quan có liên quan rà soát, tổng hợp, đề xuất khả năng cân đối nguồn vốn trong kế hoạch đầu tư công trung hạn và hàng năm của Thành phố cho các dự án để thực hiện Kế hoạch theo quy định của Luật Đầu tư công, phù hợp với khả năng cân đối vốn của Thành phố.

Phối hợp cùng Sở Y tế và các đơn vị có liên quan vận động, huy động các nguồn tài trợ trong và ngoài nước theo các quy định pháp luật hiện hành để thực hiện Kế hoạch.

5. Sở Giáo dục và Đào tạo

Chủ trì, phối hợp với Sở Y tế xây dựng chương trình dự phòng rối loạn tâm thần và giáo dục sức khỏe tâm thần tại các trường học thông qua việc tích hợp giáo dục sức khỏe tâm thần vào giáo trình học các cấp; lập kế hoạch và đào tạo nguồn nhân lực cho nâng cao sức khỏe tâm thần trong trường học đáp ứng nhu cầu thực hiện kế hoạch.

Thực hiện truyền thông và giáo dục sức khỏe tâm thần, rối loạn tâm thần và dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần cho giáo viên, học sinh, sinh viên các cấp học thuộc Sở Giáo dục và Đào tạo quản lý.

Lồng ghép giáo dục sức khỏe tâm thần tích cực và các yếu tố nguy cơ mắc rối loạn tâm thần vào các chương trình, các hoạt động ở tất cả các cấp giáo dục.

6. Sở Lao động - Thương binh và Xã hội

Phối hợp với Sở Y tế và các sở, ngành, cơ quan, tổ chức có liên quan xây dựng và thực hiện các chính sách hỗ trợ nhân viên y tế đang làm việc tại các cơ sở thuộc Sở Lao động - Thương binh và Xã hội và hỗ trợ đối với các đơn vị y tế - tâm lý khi thực hiện chăm sóc sức khỏe tâm thần cho đối tượng tại các đơn vị thuộc Sở Lao động - Thương binh và Xã hội.

Phối hợp với các cơ quan, tổ chức liên quan tăng cường rà soát quản lý các đối tượng rối loạn tâm thần tại các đơn vị trực thuộc Sở Lao động - Thương binh và Xã hội.

Phối hợp với Sở Y tế trong việc tổ chức khám sức khỏe định kỳ, khám sàng lọc cho các nhóm đối tượng yếu thế tại các đơn vị trực thuộc Sở Lao động - Thương binh và Xã hội nhằm phát hiện sớm người có nguy cơ, người mắc rối loạn tâm thần và có phác đồ điều trị phù hợp.

7. Sở Khoa học và Công nghệ

Phối hợp với Sở Y tế, các cơ quan có liên quan và các chuyên gia về tâm lý lâm sàng, thần kinh thuộc các trường đại học trên địa bàn Thành phố thẩm định đề xuất từ các cơ quan, tổ chức, cá nhân nhằm xác định các nhiệm vụ khoa học và công nghệ hàng năm phù hợp với định hướng kế hoạch.

8. Sở Nội vụ

Sở Nội vụ hướng dẫn Sở Y tế, Ủy ban nhân dân cấp huyện xây dựng đề án vị trí việc làm hoặc đề án điều chỉnh vị trí việc làm trong đó bổ sung các vị trí tham vấn tâm lý học đường, tham vấn tâm lý lâm sàng, công tác xã hội phù hợp theo định hướng kế hoạch.

9. Sở Văn hóa và Thể thao

Phối hợp xây dựng các bài tập thể dục thể thao cho từng nhóm đối tượng, tổ chức triển khai rộng rãi cho người dân tham gia tập luyện.

Phối hợp tổ chức các sự kiện thể dục thể thao dành cho trẻ vị thành niên mắc hoặc có triệu chứng bị rối loạn tâm thần.

10. Ủy ban nhân dân quận, huyện, thành phố Thủ Đức

Chủ động và phối hợp ngành y tế tổ chức hoạt động chăm sóc sức khỏe tâm thần, triển khai quy trình phát hiện đối với các trường hợp có dấu hiệu về sức khỏe tâm thần tại đơn vị thuộc thẩm quyền quản lý. Rà soát và bảo đảm quyền lợi cho các bệnh nhân tâm thần theo quy định (cấp thẻ bảo hiểm y tế hưởng 100%, chế độ trợ cấp hàng tháng...).

Thành lập 1 đơn vị phục hồi chức năng tâm thần trực thuộc phòng khám tâm thần hiện có tại các trung tâm y tế có cán bộ chuyên môn phụ trách, thực hiện các hoạt động trị liệu khác bên cạnh liệu pháp hóa dược (phục hồi nhận thức thần kinh, tâm lý, vận động, nghệ thuật...) cho các nhóm bệnh nhân vừa xuất viện nội trú khỏi bệnh viện tâm thần, các bệnh nhân mạn tính ngoại trú chưa ổn định để tái hòa nhập xã hội.

Chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan triển khai các hoạt động phòng ngừa yếu tố gây nguy cơ có hại đến sức khỏe tâm thần do lối sống không lành mạnh.

Phối hợp Sở Kế hoạch và Đầu tư, Sở Xây dựng, Sở Quy hoạch - Kiến trúc tập trung nguồn lực ưu tiên triển khai đầu tư xây dựng các công viên cây xanh, không gian mở công cộng phục vụ các hoạt động nghỉ ngơi, giải trí thể dục thể thao ngoài trời để nâng cao sức khỏe tâm thần cho người dân Thành phố.

11. Các viện, trường đại học khối ngành sức khỏe trên địa bàn.

- Tổ chức các lớp học cung cấp chứng chỉ tâm lý lâm sàng cho các đối tượng bác sĩ, điều dưỡng, công tác xã hội theo Luật khám, chữa bệnh.

- Phối hợp thực hiện nghiên cứu khoa học, hợp tác quốc tế vấn đề sức khỏe tâm thần.

12. Các sở, ban, ngành, đơn vị liên quan khác

Phối hợp với Sở Y tế thực hiện các hoạt động của Kế hoạch liên quan đến phạm vi chức năng, nhiệm vụ của đơn vị.

Tham gia giám sát việc thực hiện của các cấp, các ngành liên quan, phối hợp với Sở Y tế định kỳ hàng năm tổ chức sơ kết, báo cáo kết quả cho Ủy ban nhân dân Thành phố.

Trên đây là Kế hoạch chăm sóc sức khỏe tâm thần cho người dân Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn từ nay đến năm 2025 và những năm tiếp theo. Trong quá trình triển khai thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc vượt thẩm quyền, các sở, ban, ngành, địa phương phản ánh về Sở Y tế để tham mưu, đề xuất Ủy ban nhân dân Thành phố xem xét, chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Thường trực Thành ủy;
- TTUB: CT, các PCT;
- Văn phòng Thành ủy;
- Các trường Đại học, Viện nghiên cứu;
- Các Sở ban ngành;
- UBND quận, huyện, Thành phố Thủ Đức;
- VPUB: CVP, các PVP;
- Phòng VX;
- Lưu; VT, (VX-MĐ). 4

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Dương Anh Đức